

Univerzita
obraný

Centrum bezpečnostních
a vojenskostrategických studií

cbvss.unob.cz

Zbrojní politika EU a NATO

*„Návrat války do Evropy neodůvodněnou a nevyprovokovanou agresí **Ruska vůči Ukrajině** a významné geopolitické změny zpochybňují naši schopnost prosazovat naši vizi a hájit naše zájmy. Žijeme v době strategického soupeření a komplexních bezpečnostních hrozeb. Jsme svědky toho, že **v našem sousedství i za jeho hranicemi přibývá konfliktů, agresí a zdrojů nestability a posiluje vojenská přítomnost, což vede k velkému lidskému utrpení a vysídlování obyvatelstva.**“*

Strategický kompas EU, březen 2022

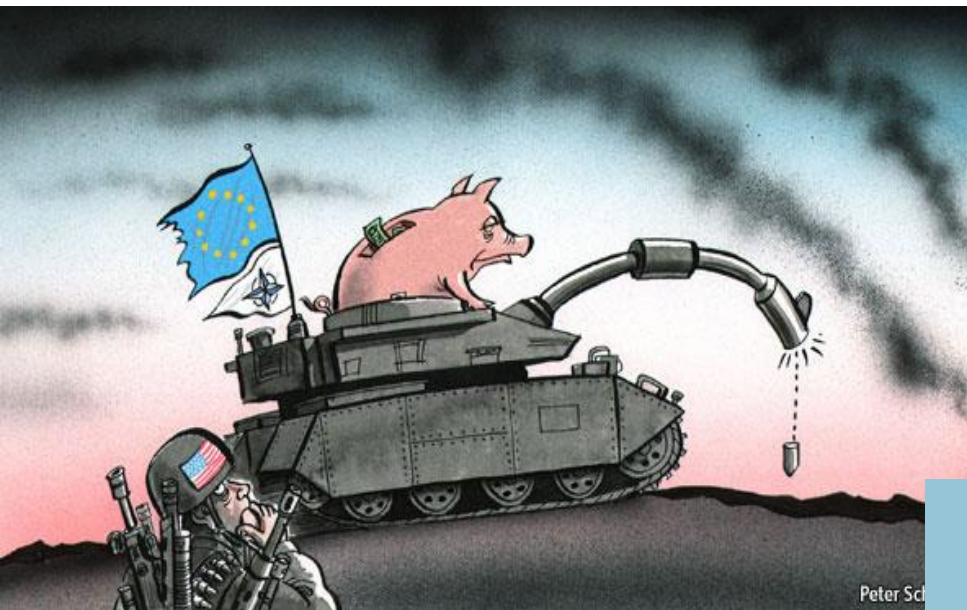
*Ruská federace je **nejvýznamnější a přímou hrozbou pro bezpečnost spojenců a míru a stabilitě v euroatlantickém prostoru.** Snaží se vytvořit sféry vlivu a přímou kontrolu prostřednictvím nátlaku, podvracení, agrese a anexe. Proti nám a našim partnerům používá konvenční, kybernetické a hybridní prostředky. Jeho donucovací vojenský postoj, rétorika a prokázaná ochota použít sílu k prosazování svých politických cíle podkopávají mezinárodní řád založený na pravidlech.*

Strategická koncepce NATO, červen 2022

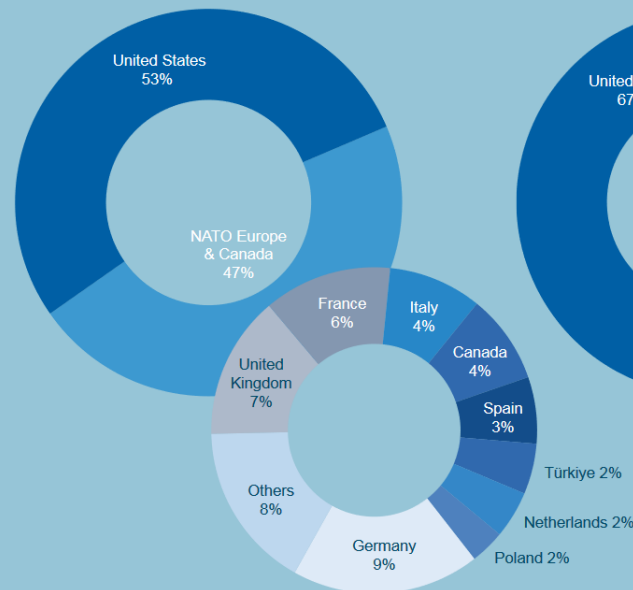
Obsah

- Iniciativa NATO Smart Defence
- Iniciativa „Connected Forces“
- Projekty NATO Smart Defence
- Překážky a omezení při Smart Defence
- Iniciativa Framework Nations Concept
- Projekty PESCO
- Strategický kompas EU
- Strategická koncepce NATO
- Některé otázky k zamyšlení
- Závěr

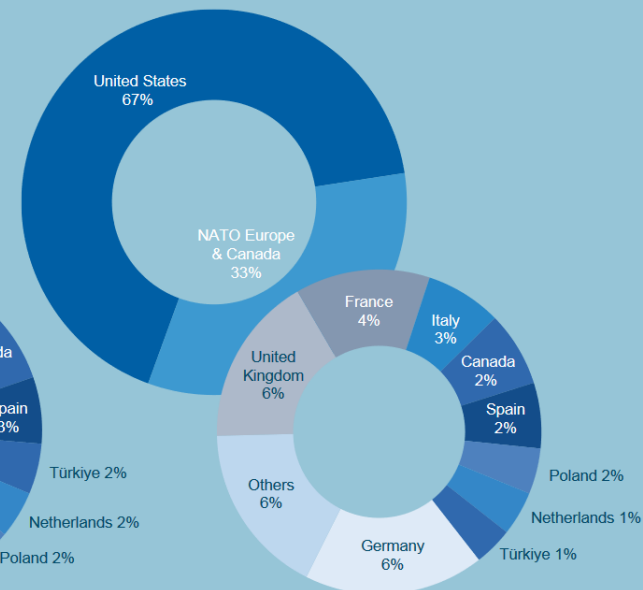
Jeden z pohledů USA na Evropskou unii

Share of Alliance GDP
2023e

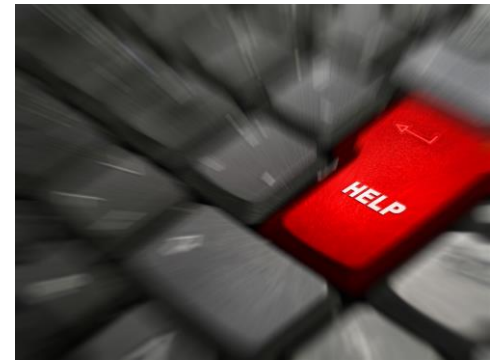

Share of Alliance defence expenditure
2023e

Based on current prices and exchange rates. Figures for 2023 are estimates.

Úvod

- Světová finanční krize zvýraznila rozdíly mezi obrannými schopnostmi EU a USA;
- Od roku 2008 snížilo své vojenské výdaje mnoho evropských států NATO, včetně ČR; od roku 2015 se pak výdaje začaly zvyšovat – reakce na Rusko
- Mezi příčiny poklesu patřil mimo jiné i obecný pocit bezpečí po ukončení studené války;
- Nízká efektivita vynakládaných prostředků na obranu zemí EU (23 z NATO) způsobená nedostatečnou úrovní mezinárodní spolupráce a ochranářskými praktikami jednotlivých států;
- Reakce NATO a EU na snižující se rámec obranných výdajů **byla mnohonárodní spolupráce v oblasti vojenských schopností** - Smart Defence a PESCO;
- Reakce NATO a EU na zhoršenou bezpečnostní situaci bylo **přijetí a postupná realizace strategických dokumentů Strategický kompas EU a Strategická koncepce NATO**

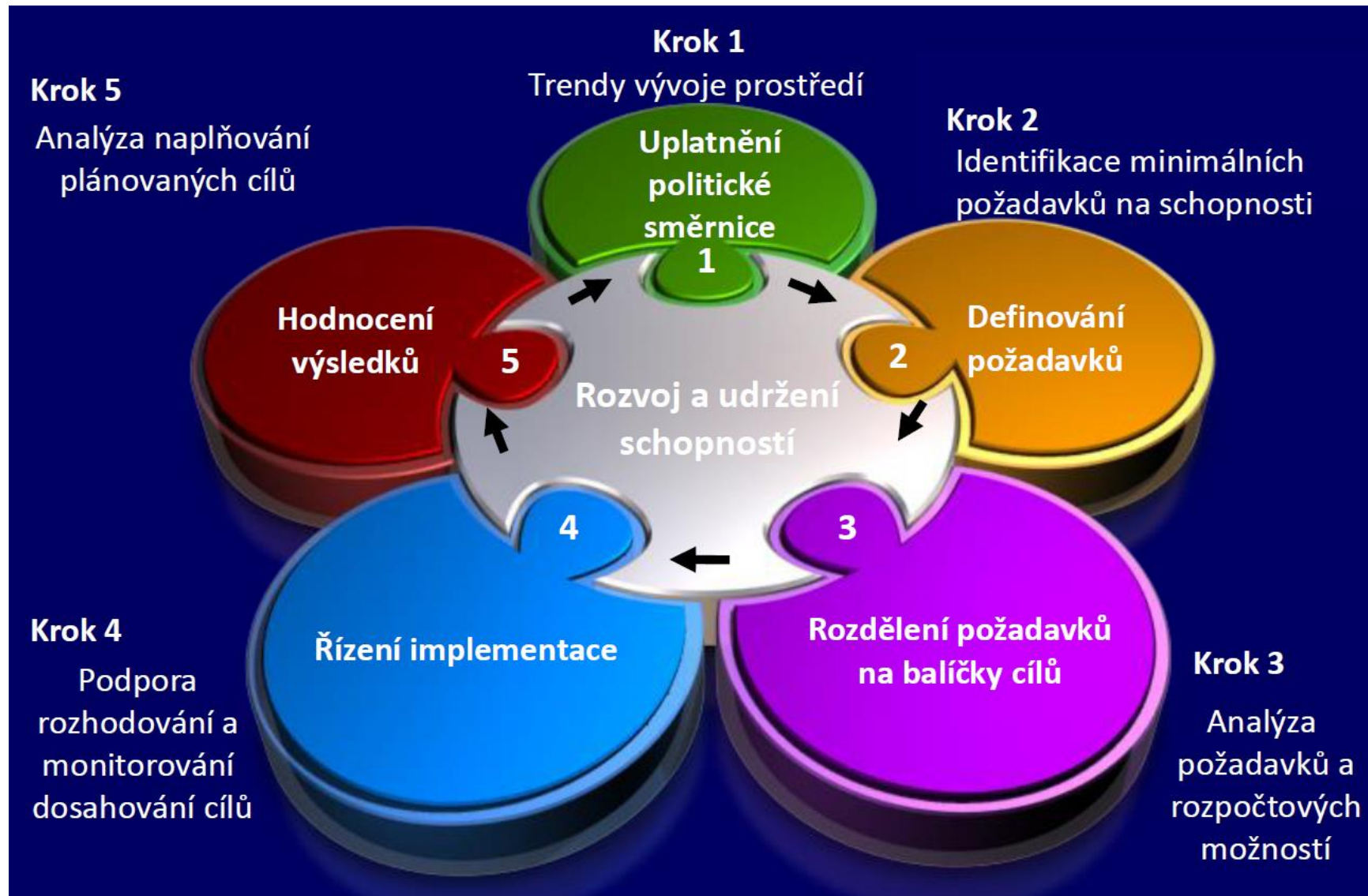
Iniciativa NATO - Smart Defence

More for less!

Anders Fogh Rasmussen, GT NATO, 2009-2014

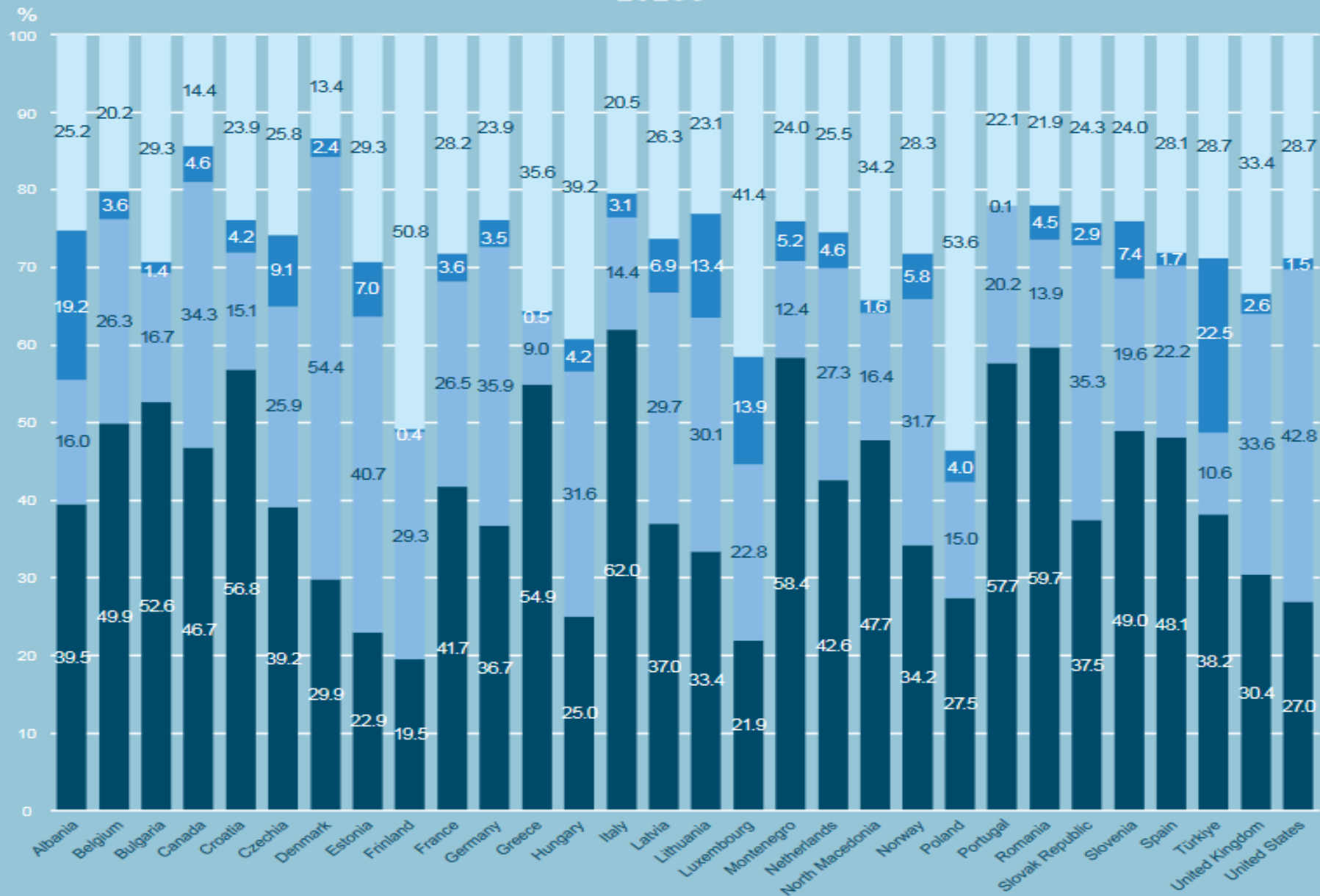
Iniciativa NATO SD – proces NDPP

Graph 3: Main categories of defence expenditure (%)
(percentage of total defence expenditure)

2023e

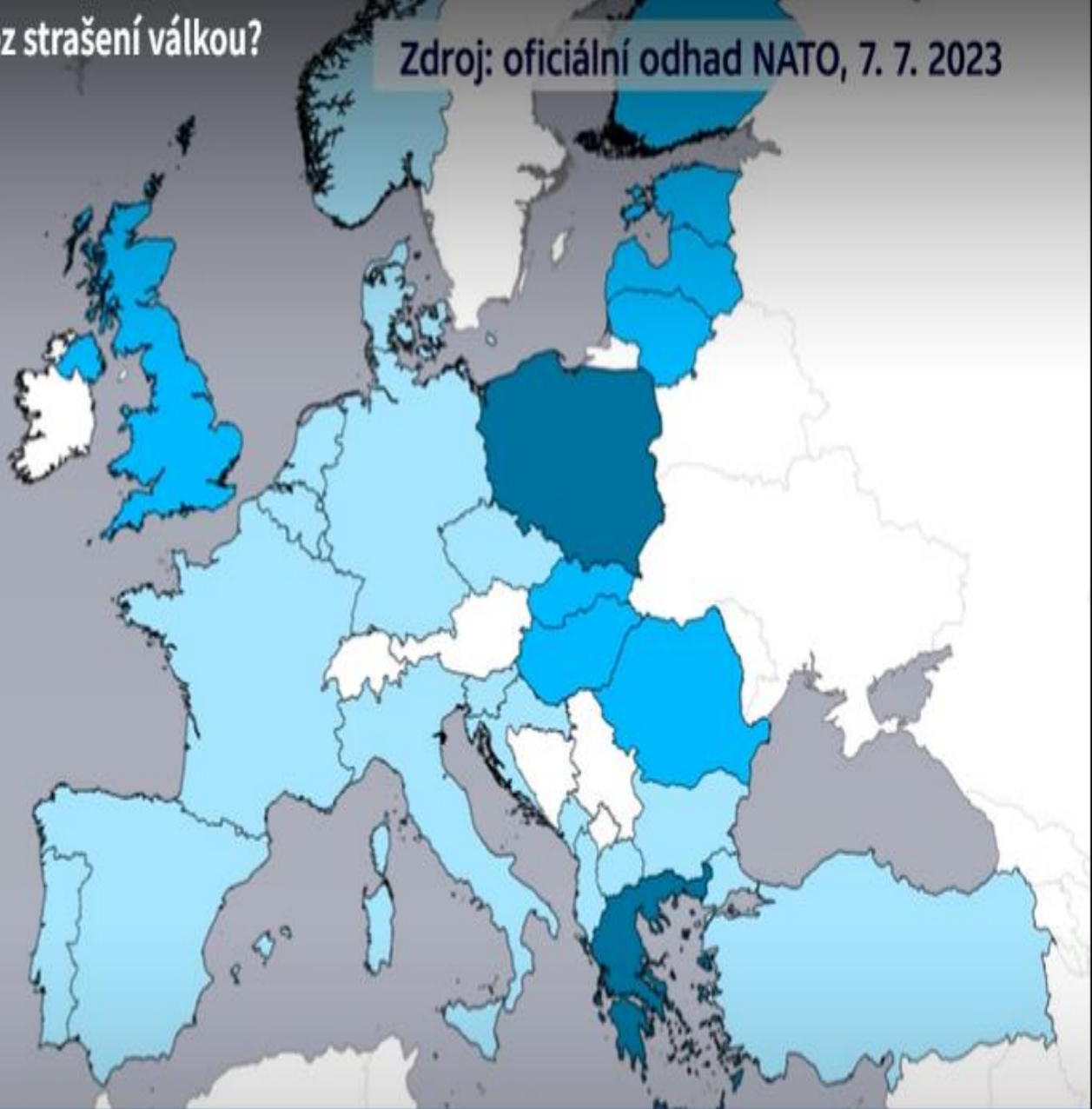
Personnel   Operations & maintenance and other expenditures   Infrastructure   Major equipment, including related R&D

Polsko	3,90
Řecko	3,01
Finsko	2,45
Rumunsko	2,44
Maďarsko	2,43
Slovensko	2,03
Česko	1,50
Belgie	1,13
Lucembursko	0,72

USA 3,49

Kanada 1,38

- více než 3 %
- 2 až 3 %
- méně než 2 %

Výdaje na obranu členských zemí NATO

Iniciativa NATO - Smart Defence

V rámci iniciativy Smart Defence, identifikovalo Velitelství NATO pro transformaci (ACT) 3 pilíře:

- Kooperaci – mezinárodní spolupráci;
- Prioritizaci;
- Specializaci na vybrané schopnosti:
  - By default – specializace vynucená rozpočtovým škrty;
  - By design – systematická a koordinovaná specializace.

Iniciativa NATO - Smart Defence

Smart Defence je v současné době vnímána ve dvou rovinách:

- Koncepční – řeší strategii, koncepční základy a předpoklady pro úspěšnou realizaci;
- Praktická mezinárodní spolupráce – pracuje s konkrétními mnohonárodním projekty začleněnými do 1. a 2. skupiny připravenosti (Tier 1 a Tier 2), strukturovanými do šesti skupin:
  - JISR (Joint Intelligence Surveillance and Reconnaissance);
  - Udržitelnost sil (Sustainment);
  - Výcvik a příprava sil (Training and Preparation of Forces);
  - Ochrana vojsk (Force Protection);
  - Projekce sil (Effective Engagement);
  - Ballistic Missile Defence.

Projekty NATO Smart Defence

- Výcvik v prostředí blížící se reálnému nasazení
- Síť e-learningových školících středisek na bázi počítačové informační služby
- Mnohonárodní centrum pro letecký výcvik (MATC) – CZE
- Mnohonárodní výcvik vojenských leteckých posádek
- Využívání biometrických údajů ve vojenských operacích
- Sdílení námořních hlídkových letounů (MPA)
- Dálkově ovládaná vozidla pro silniční vyčišťovací operace
- Mnohonárodní společné velitelství (MN JHQ) v Ulmu
- Ženy ve vysokých funkcích v oblasti bezpečnosti a obrany
- Velitelství společné podpůrné skupiny logistiky (JLSG HQ)
- Sdružování a sdílení mnohonárodních zdravotnických zařízení (Role 2)

Multinational Multi Role Tanker Transport Fleet

521 Missions total

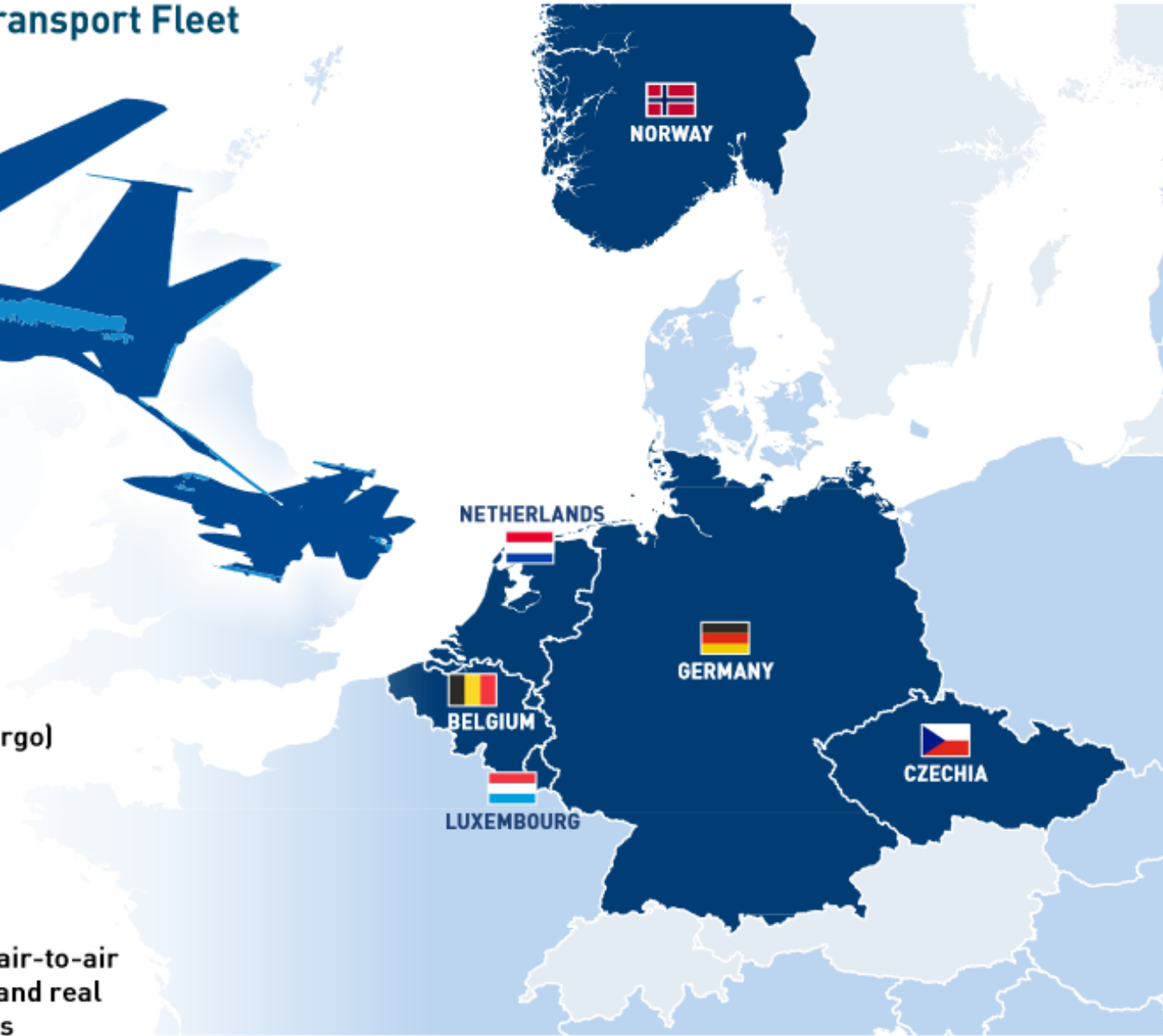
3702 Hours flown

130 Air transport (passengers and/or cargo)

391 Air-to-air refuelling

3000+ Allied aircraft refuelled

10,513,661 kg fuel provided in air-to-air refuelling training and real operations missions

Překážky a omezení při Smart Defence

- Členské státy NATO musí být ochotné a mít vůli vzdát se určitých vojenských kapacit;
- Některé úkoly a opatření musí být řešeny na národní bázi. Z toho vyplývá národní dilema – mít plné spektrum vojenských schopností nebo pouze omezené vojenské schopnosti?
- Iniciativa Smart Defence má smysl pouze tehdy, pokud pro Alianci přinese nové možnosti nebo pokud přispívá k udržení schopností které by jinak nebyly udržitelné;
- Při společném financování by mělo být hlavním cílem v oblasti procesu obranného plánování NATO spravedlivé sdílení břemene všemi členskými státy.

Iniciativa „Connected Forces“

Klíčová část Smart Defence, iniciativa Connected Forces sestává ze tří částí:

- Výcvik a vzdělávání;
  - Zvýšení počtu cvičení;
  - Lepší využití technologií.
-
- *“CFI presents an opportunity, building on Alliance experience, including on Operations, to ensure that Allies develop and retain the ability to work effectively together and with Partners as appropriate”* - Chicago Summit Defense Package 2012

Iniciativa „Connected Forces“

Hlavní úsilí je zaměřeno na následující oblasti:

- Vzdělání, výcvik, cvičení a evaluační politika;
- Technologické aspekty CFI;
- Vývoj schopností, operativnost a udržitelnost;
- Plánovací a revizní proces v rámci PfP;
- NRF;
- Propojení s národním plánovacím procesem;
- Zapojení mnohonárodních schopností do cvičení NATO a vedených operací NATO.

Framework Nations Concept

- **Uskupení zemí** na **bázi dobrovolnosti** jako platformy pro udržení, konsolidaci a zkvalitnění stávajících vojenských schopností a dále jako základ pro společný rozvoj a zabezpečení vojenských schopností Aliance identifikovaných v rámci obranného plánování NATO
- Východiskem konceptu je **soustředění** vyspělých vojenských schopností spojenců **kolem tzv. „Framework Nations,“** jež by poskytly koncepční a organizační rámec pro mnohonárodní spolupráci
- **Účelem** konceptu je **napomoci** spojencům **realizovat cíle výstavby schopností** směrem k naplnění ambicí Aliance
- Koncept usiluje o dosažení efektivnějšího spolupůsobení sil a schopností spojenců orientovaného k vybudování **nasaditelných souborů sil (*Deployable Sets of Forces*)**, jež by byly dlouhodobě k dispozici

Framework Nations Concept

- Koncept byl i jedním z nástrojů jak dosáhnout cílů výstavby NATO Forces 2020
- Dává rovněž jednotlivým členským zemím Aliance možnost vytvářet interoperabilitu s vyššími prvky
- Vytváří také potenciál zavést v několika cyklech do praxe mnohonárodní cíle výstavby schopností
- V současné době prezentuje Aliance iniciativu [NATO 2030](#)
- V červnu 2022 byl přijat nový dokument – Strategická koncepce, který reflektuje současnou změnou bezpečnostní situaci ve světě

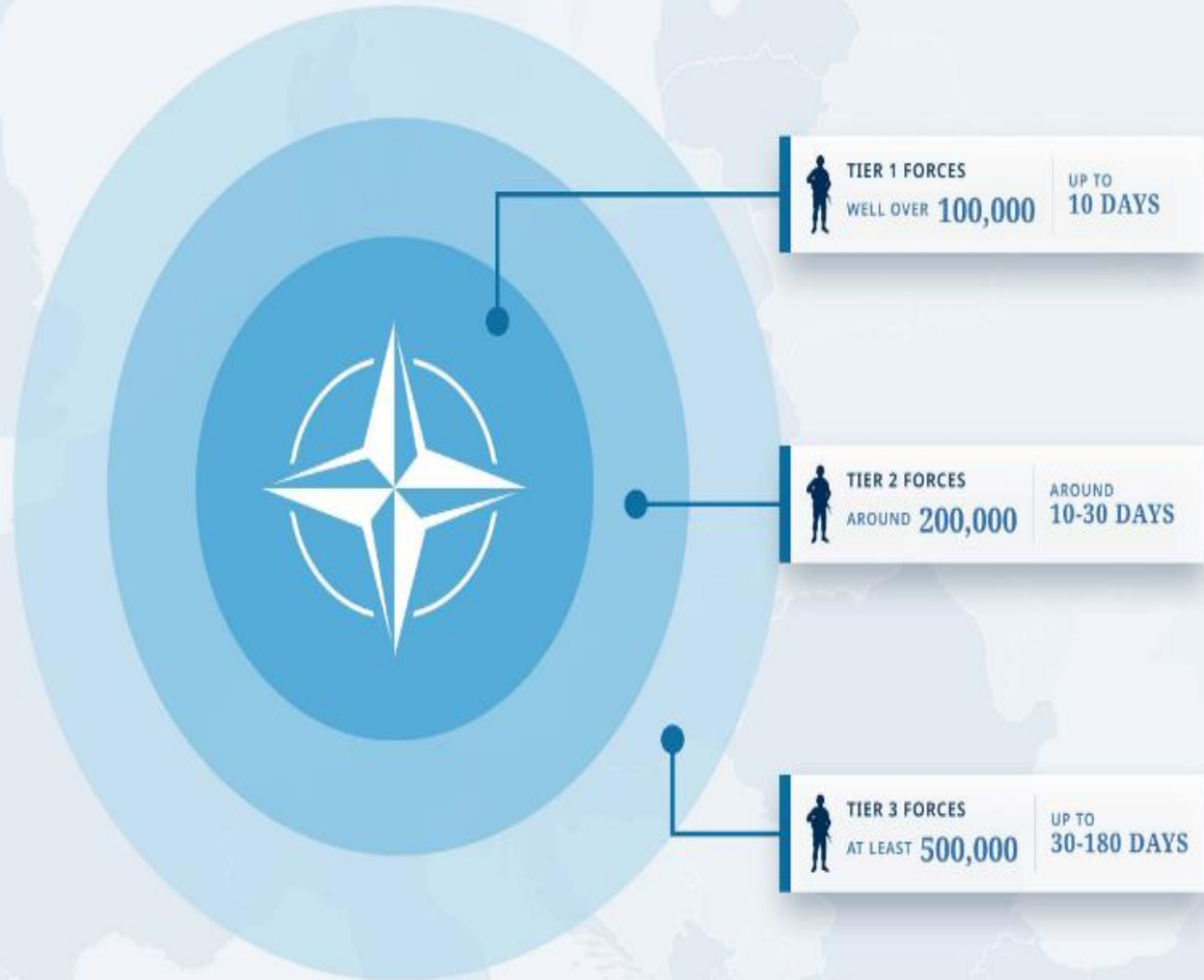

NEW NATO FORCE MODEL

At the NATO Summit in Madrid leaders agreed a new NATO Force Model. The NATO Force Model will deliver an Allied response at much greater scale and at higher readiness than the current NATO Response Force, which it will replace. It will provide a larger pool of high readiness forces across domains, land, sea air and cyber, which will be pre-assigned to specific plans for the defence of Allies. It will improve NATO's ability to respond at very short notice for any contingency, and enable Allies to make more forces available to NATO on an assured basis

Under the current NATO Response Force, Allies can make approximately 40,000 troops available at less than 15 days readiness. When fully implemented, the NATO Force Model will provide well over 300,000 troops at high readiness. The details of the NATO Force Model, including its precise scale and composition, continue to be developed. The transition to the model is planned to be completed in 2023.

Strategická koncepce NATO 2022

Schválena na Summitu NATO v červnu 2022 v Madridu - dynamický koncept pro adaptaci Aliance nebezpečnějším a konkurenčnějším světu, ve kterém žijeme.

Klíčové body nové Strategické koncepce jsou následující:

- Znovu potvrdila účel a základní hodnoty NATO jakožto nezastupitelného fóra pro transatlantickou bezpečnost
- Reflektuje změnu strategického prostředí od roku 2010, kde mír není samozřejmostí
- Politika otevřených dveří zůstala zachována, navíc ale vyzvedla zásadu suverenity politické nezávislosti při volbě vlastní cesty
- Zabývá se vztahem NATO vůči Rusku a Číně
- Terorismus zůstává trvalou hrozbou
- Partnerství a spolupráce NATO-EU má nezastupitelnou roli
- Stěžejní jsou taktéž témata klimatické změny, nových technologií, proměny konfliktu a resilience

Strategická koncepce NATO 2022

Přichází uprostřed nového, nebezpečnějšího geopolitického prostředí charakterizovaného rostoucí strategickou konkurencí, nestabilitou a útoky autoritářských států na liberální mezinárodní řád založený na pravidlech. NATO je odhodláno chránit svobodu a bezpečnost spojenců.

Posouvá strategický směr Aliance, mimo jiné prostřednictvím:

- zaměřením na posílení odstrašování a obrany spolu s novým důrazem na budování odolnosti;
- identifikace Ruska jako „nejvýznamnější a přímé“ hrozby pro Alianci;
- vůbec první odkaz na Čínu jako na strategickou výzvu a prohlášení, že vývoj v Indo-Pacifiku ovlivňuje bezpečnost spojenců NATO.

DIANA Initial Footprint

- ★ Regional Offices (2)
- 🚩 Regional Hub (1)
- Test Centres (63)
- 🌀 Accelerators (9)

North American Regional Office in Canada

Test Centres in North America

Accelerators in North America

The United States intends to facilitate access to U.S. test centres and accelerator sites from across the U.S. innovation sector, across seven areas of emerging and disruptive technologies: artificial intelligence (AI), data, autonomy, quantum-enabled technologies, biotechnology, hypersonic technologies and space.

France intends to facilitate access to French entities, such as Test centres and accelerators sites, drawn from across the very extensive and diverse French innovation sector.

I-Hub, Imperial College London

Niels Bohr Institute/ BioInnovation Institute BII Copenhagen

WSL Wallonia & Brussels

Science Park Tehnopol Startup Wise Guys / Tartu Science Park Tallinn

CzechInvest Prague

OGR / Plug and Play Turin

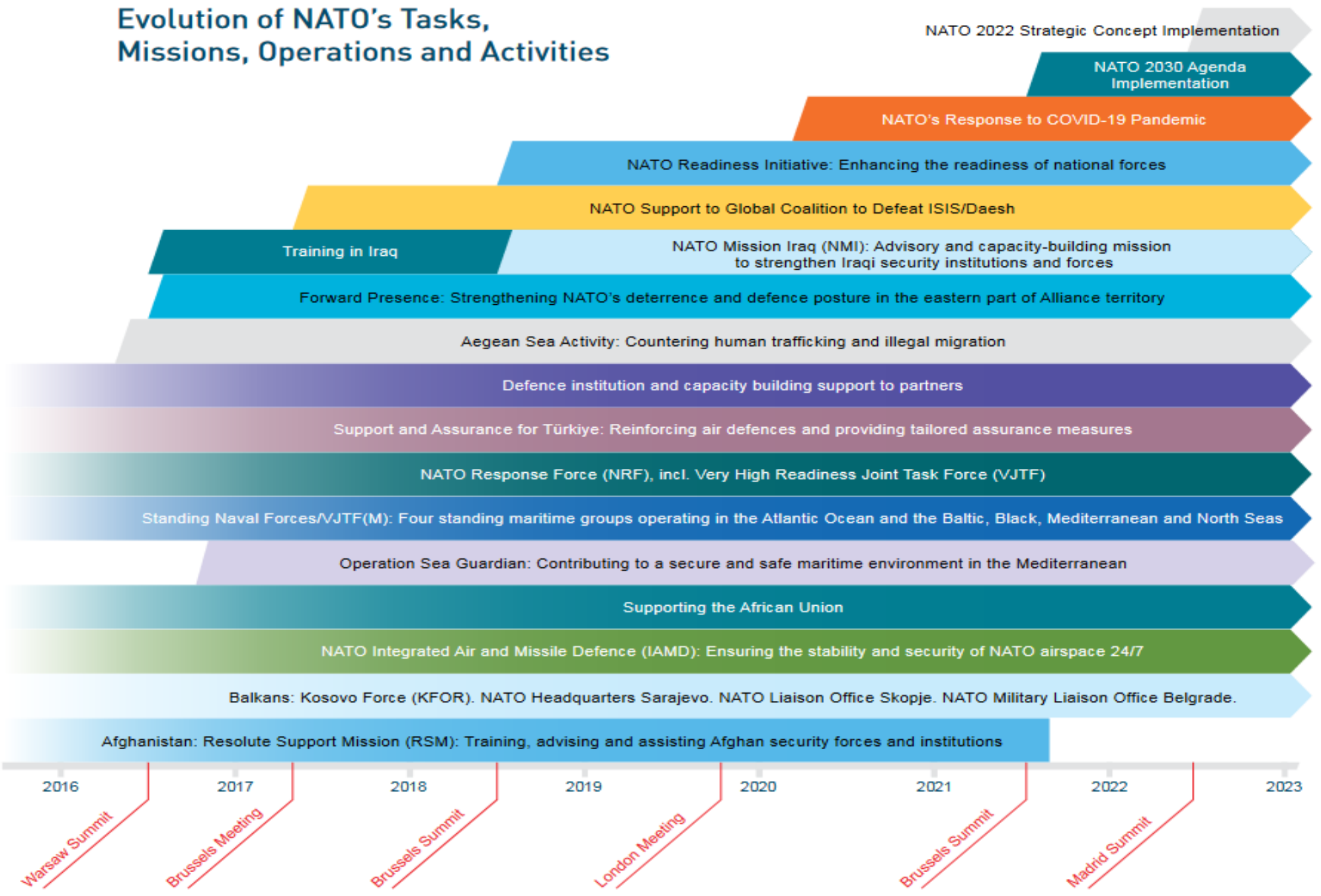
Madan Parque/ Startup Lisbon

Odtü Teknokent Ankara

Demokritos Athens FORTH Heraklion

Emerging and disruptive technologies- nastupující a průlomové technologie

Evolution of NATO's Tasks, Missions, Operations and Activities

2016

2017

2018

2019

2020

2021

2022

2023

Warsaw Summit

Brussels Meeting

Brussels Summit

London Meeting

Brussels Summit

Madrid Summit

EU – Capability development plan

PLÁN ROZVOJE SCHOPNOSTÍ

Cíle výstavby EU (2010)

Budoucí trendy

A

Plánování

B

Obrázek společných vojenských kapacit-požadavků a potřeb, který musí splňovat současné politické předpoklady SEOP v měnícím se světě - při zobrazování aktuálních a budoucích výzev

Krátkodobý horizont

Dlouhodobý horizont

D

Realita

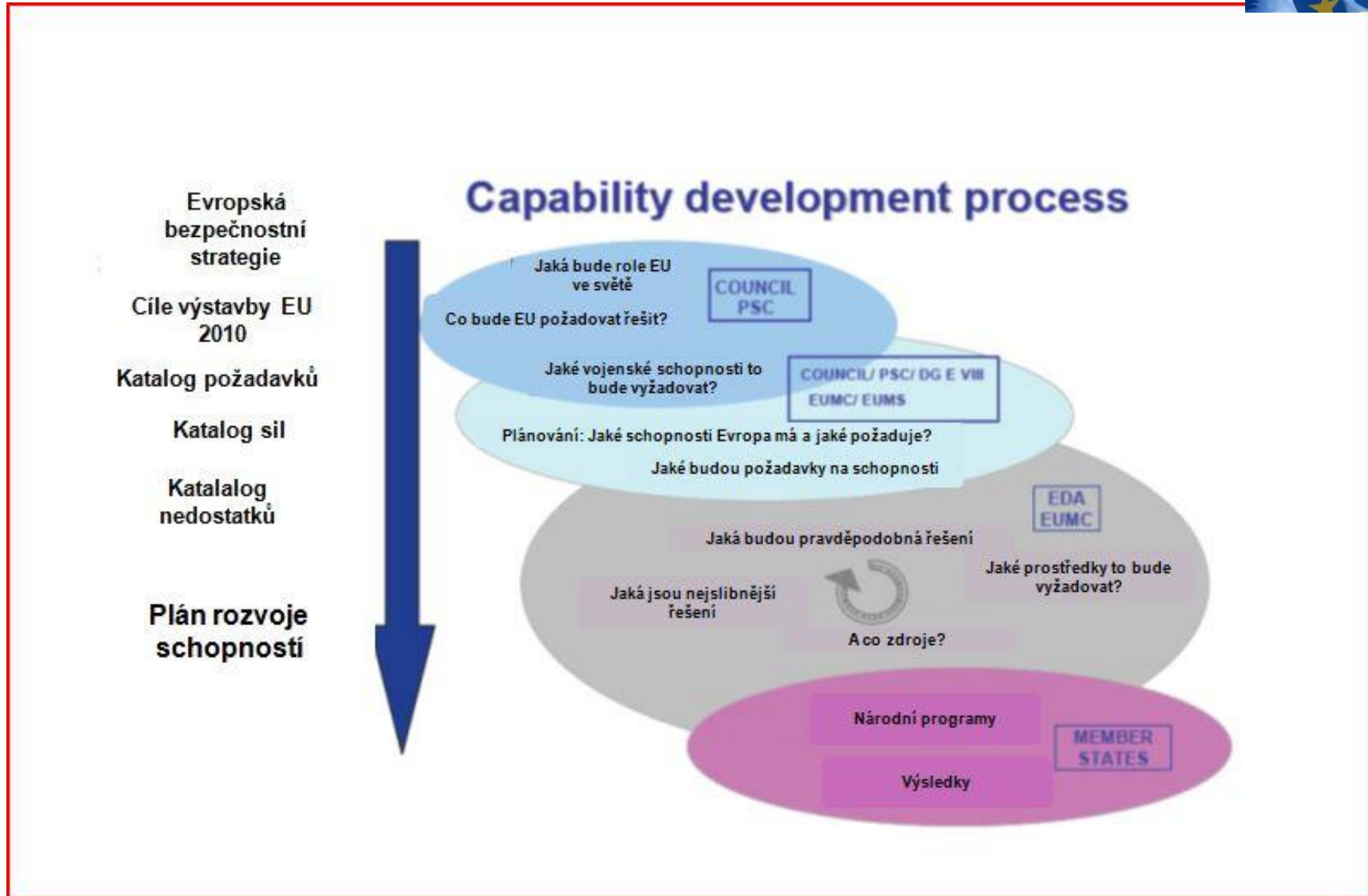
C

Získané zkušenosti

Plány a programy

EU – Capability development process

"OH, THERE YOU ARE! JUST IN TIME TO CLEAN UP THE MESS!"

HORSEY
© 2005 HORSEY
ALL RIGHTS RESERVED
DRAWN FROM TORONTO

Evropská unie a NATO

- Na summitu ve Varšavě v červenci 2017 prohlášení vysokých představitelů, které vymezilo sedm základních oblastí spolupráce a na to navazující seznam 40 bodů spolupráce přijatý oběma organizacemi na ministerské úrovni v prosinci 2016.
  - Čelení hybridním hrozbám včetně situačního přehledu, strategické komunikace, řešení krizí a posilování resilience
  - Spolupráce v operacích
  - Kybernetická bezpečnost a obrana
  - Obranné schopnosti
  - Obranný průmysl a výzkum
  - Cvičení
  - Posilování obranných a bezpečnostních schopností partnerů

EU-NATO Joint Declaration: implementation

6 December 2016

+ 5.12.2017

Council of the EU and North Atlantic Council endorse

40 proposals in 7 areas

Celkem 74 návrhů

hybrid threats

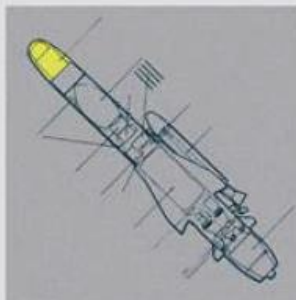
operational cooperation, including maritime issues

cyber security

defence capabilities

industry and research

exercises

capacity building

Council of the European Union
General Secretariat

Evropská obranná agentura (EDA)

- Evropská obranná agentura byla zřízena podle společné akce Rady ministrů ze dne 12. července 2004 s cílem:
  - zlepšit obranyschopnost EU, zejména v oblasti krizového řízení
  - podporovat spolupráci EU v oblasti vyzbrojování
  - posílit průmyslovou a technologickou základnu obrany EU a vytvořit evropský konkurenceschopný trh s obranným vybavením
  - podporovat výzkum s cílem posílení průmyslového a technologického potenciálu Evropy v oblasti obrany

Sdružuje všechny členské země EU s výjimkou Dánska

Evropská obranná agentura

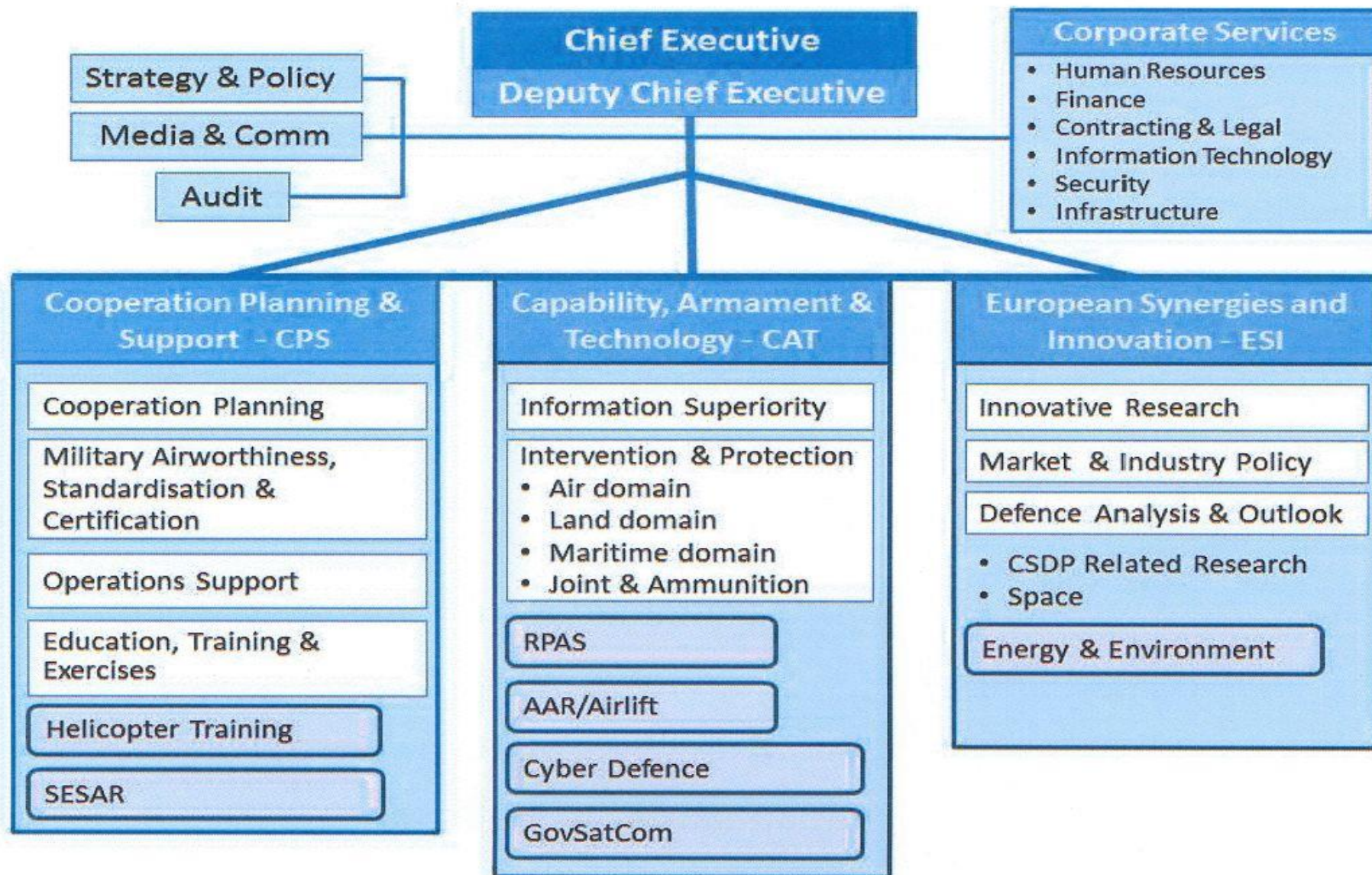
Jiří Šedivý, EDA Chief Executive

Nar. 1963, ve funkci od 5.5.2020, nominace na 3 roky

Evropská obranná agentura

EU Global Strategy European Autonomy of Action

Capabilities

Financing

Structures

CDP

Target State
Prioritisation

CARD

Actual State
Capabilities and
Options for Cooperation

PESCO

Cooperation Framework
Realisation of Projects

EDF

Financial
Support of
Projects

Research

Development

EPF

Operations
and Technical
Assistance

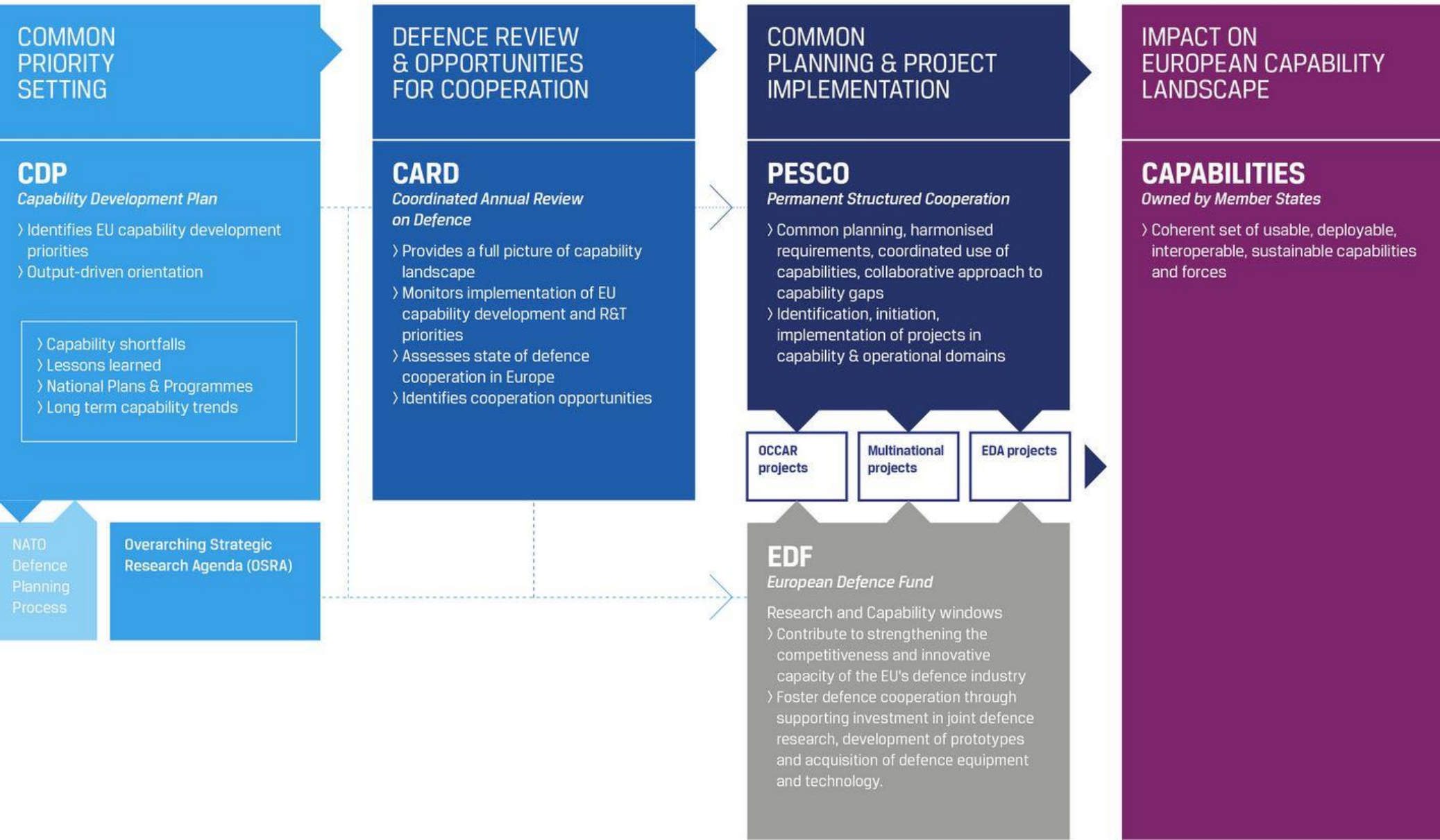
Operations,
Capability
Development,
Military
Assistance

MPCC

Operational Planning and
Implementation of Military
Missions (non-executive
military CSDP missions + 1
executive mill CSDP operation
limited to EU Battle Group size)

The military planning and
conduct capability (MPCC)

A coherent approach from priorities to impact

Projekt PESCO

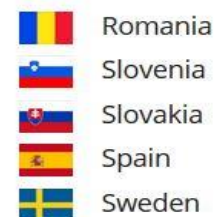
Podle stanov projektu [PESCO](#) musí členská země tento úmysl ohlásit a o tomto kroku informovat národní vládu a parlament

Kromě schválených projektů obsahuje i následující body a požadavky:

- jednotný evropský obranný trh;
- závazné investice do obranného průmyslu;
- ustanovení evropského obranného fondu, kam budou peníze od členských zemí směřovat (EDF - European Defence Fond).
- Koordinováno s Annual Review on Defence (CARD)
- K projektu se přihlásilo 25 členských zemí EU z 27 členů.

PESCO PARTICIPATING MEMBER STATES

The 25 EU Member States participating in PESCO on the basis of [Council decision \(CFSP\) 2017/2315 of 11 December 2017](#) are:

Projekt PESCO

Ve čtyřech vlnách bylo schváleno celkem 68 projektů. ČR se doposud aktivně zapojila celkem do 8 projektů:

1. vlna

- Evropské zdravotnické velitelství (EMC)
- Vojenská mobilita

2. vlna

- Integrovaný bezpilotní pozemní systém (iUGS)
- Dálkově řízené bezpilotní letecké prostředky (Eurodrone),
- Systém obrany proti bezpilotním vzdušným prostředkům (C-UAS)
- Sdílení vojenských základen (Co-basing)
- **Schopnosti a interoperabilita elektronického boje (JISR) - leading nation**

4. vlna

- Strategický transport pro nadměrný náklad (SATOC)

V dalších 9 projektech vystupuje Česká republika jako pozorovatel.

European Defence Fund (EDF)

- Poskytuje klíčový příspěvek ke strategické autonomii Evropy, ochraně a obraně jejích občanů
- Podporuje obrannou spolupráci a snižování nákladů mezi členskými zeměmi při výrobě nejmodernějších obranných technologií a vybavení
- Fond koordinuje, doplňuje a posiluje národní investice do obrany
- Způsobilé jsou pouze projekty spolupráce, kde jsou minimálně 3 účastníci z členských států
- Je určen podíl rozpočtu na projekty s přeshraniční účastí malých a středních podniků (MSP)
- EU bude spolufinancovat vývoj prototypů pouze tehdy, pokud se členské státy zaváží k nákupu konečného produktu
- Projekty PESCO mohou mít nárok na vyšší míru spolufinancování EU (30% místo 20%)
- **Celkem 7,953 miliard EUR na roky 2021-2027**

Strategický kompas

- Dokument [Strategický kompas EU](#) ze dne 21.3.2022 je strategický materiál, určující směr a cíle Evropské unie na poli obrany a bezpečnosti do roku 2030
- Evropská unie získala dokument, který je obdobou Strategické koncepce NATO z června 2022
- Stanovuje vysokou úroveň ambicí agendy EU v oblasti bezpečnosti a obrany tím, že:
  - 1. poskytuje společné posouzení strategického prostředí, hrozeb a výzev, jimž EU čelí a jejich důsledků pro EU;
  - 2. přináší větší soudržnost a společnou vizi již probíhajících činností v oblasti bezpečnosti a obrany;
  - 3. stanovuje nové postupy a prostředky ke zlepšení kolektivní schopnosti EU bránit bezpečnost občanů EU a Unie jako celku;
  - 4. stanovuje jasné cíle a milníky pro měření dosaženého pokroku.

Strategický kompas

Kromě úvodní části s názvem Svět, s nímž jsme konfrontováni, je dokument je rozčleněn do čtyř oblastí (pilířů):

- **Jednat (ACT)** – vždy, když vypukne krize, musí být EU schopna jednat rychle a důrazně, pokud možno společně s partnery a v případě potřeby i samostatně.
- **Zajistit bezpečnost (SECURE)** - Posílit schopnost EU předvídat hrozby, zaručit bezpečný přístup ke strategickým oblastem a chránit občany EU.
- **Investovat (INVEST)** - znamená více a lépe investovat do schopností a inovativních technologií, odstranit strategické nedostatky a snížit technologickou a průmyslovou závislost.
- **Rozvíjet partnerství (PARTNER)** - v zájmu řešení společných hrozeb a výzev posílí EU spolupráci s partnery.

Strategický kompas

- Vytvoření „**hybridní sady nástrojů EU**“, která bude reagovat na „širokou škálu hybridních hrozeb“. „Hybridní fúzní buňka“ má poskytovat „předvídavost a situační povědomí“, zatímco „specializovaný soubor nástrojů“ se bude „zabývat infomačními manipulacemi a informačním rušením z vnějších zdrojů“.
- Další rozvoj „**politiky kybernetické obrany EU**“ s cílem „lépe se připravit na kybernetické útoky a lépe na ně reagovat“. Nový „Akt o kybernetické bezpečnosti“ má za cíl „posílit náš společný přístup ke kybernetické infrastruktuře“.
- Rozšíření „**koordinované námořní přítomnosti**“ v Indo-Pacifiku.
- Vypracování „**vesmírné strategie EU**“ pro bezpečnost a obranu.
- Implementaci „**plánu obrany proti klimatické změně**“.
- Vytvoření „**obranného inovačního centra**“ v rámci Evropské obranné agentury.

Strategický kompas

- Vytvoření **Defence Joint Procurement Task Force – DJPTF** – k posílení připravenosti vojsk, doplnění skladových zásob a podpoře států v koordinaci národních potřeb. Má k dispozici expertízu, nástroje a informace, bude v kontaktu s obranným průmyslem EU – 500 mil EUR.
- 1. fáze – hodnotící – sběr národních potřeb a priorit, jejich sloučení do skupin zainteresovaných států, harmonizaci potřeb, analýza priorit a příležitostí
- 2. fáze – přípravná – identifikace možných řešení, návrh průsečíků, společný zájem nákupu, pomoc s výběrem.
- 3. fáze – realizační – realizace preferovaného způsobu akvizice
- **Rapid deployment capacity – 5000 vojáků – do roku 2025**

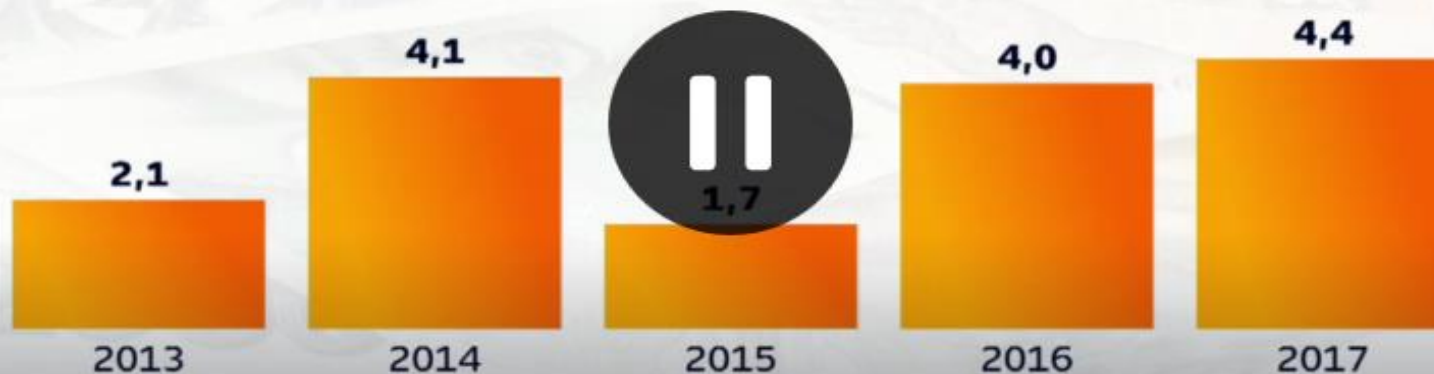

Defence expenditure as a share of GDP and equipment expenditure as a share of defence expenditure - 2023e

Rozpočet MO: nevyčerpané peníze

v mld. Kč

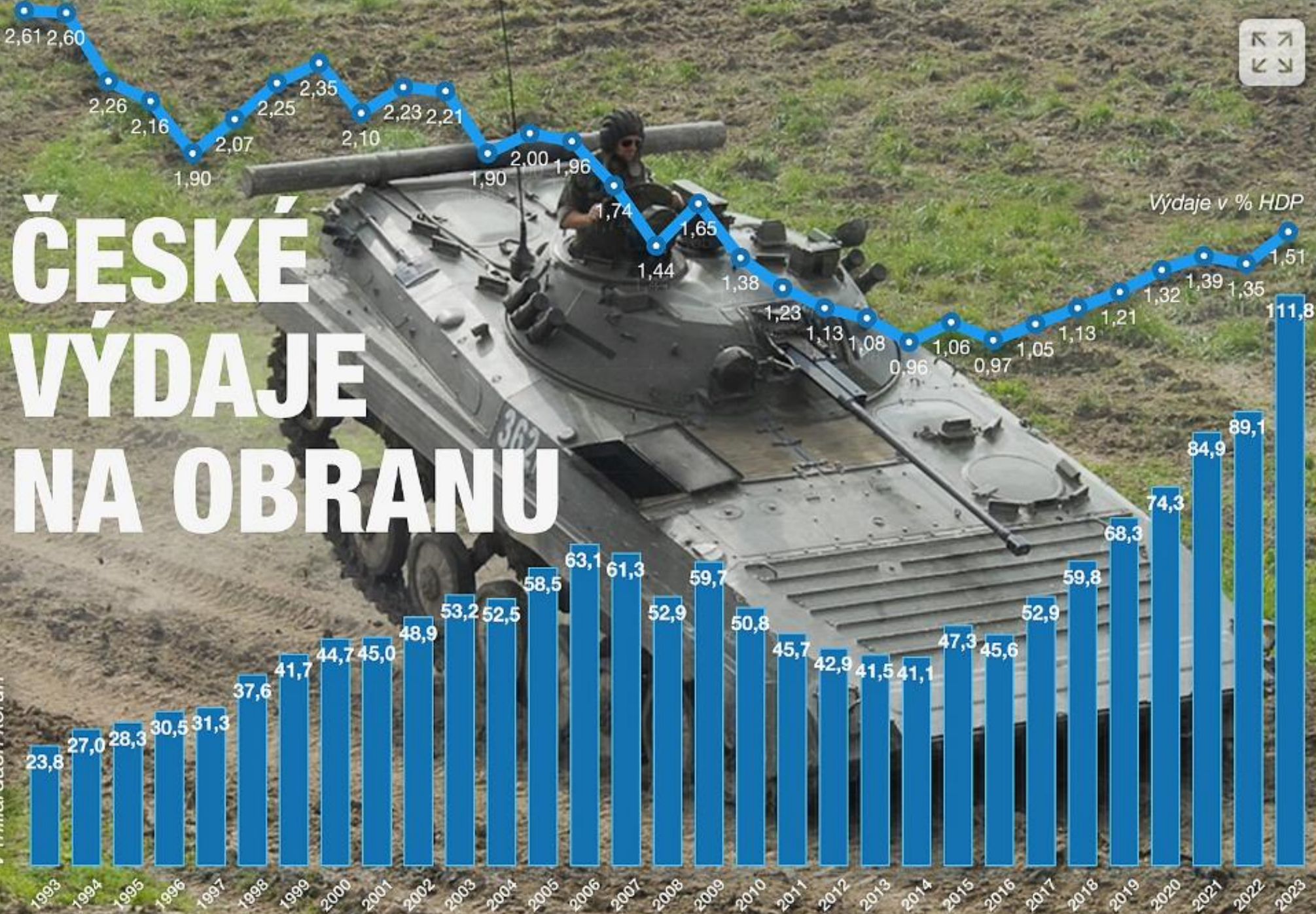

Zdroj: Ministerstvo obrany

Rok 2018 3,5 mld. Kč
Rok 2019 2,6 mld. Kč
Rok 2020 1,8 mld. Kč
Rok 2021 – není znám
Rok 2022 – 1,87 mld. Kč
Rok 2023 – 1,1 mld. Kč

ČESKÉ VÝDAJE NA OBRANU

V miliardách korun

EU ARMY

Novodobá historie společných evropských sil

- I když EU fakticky existuje již dlouho, na nutnosti vytvořit společné evropské obranné struktury se EU shodla až v roce 2000 na summitu v Nice;
- Efektivní fungování případné evropské armády čelí dvěma základním problémům :
  - 1. Neochota jednotlivých členských států vyčlenit své vojenské jednotky pro společnou evropskou armádu a investovat do tohoto projektu dostatečné finanční prostředky;
  - 2. Neschopnost evropských států dohodnout se na vytvoření společné zahraniční politiky EU. Zahraniční politika, bezpečnost a obrana jsou záležitosti, nad kterými si zachovávají kontrolu jednotlivé vnitrostátní státy;
- Budoucí evropská armáda by měla poněkud odlišný charakter a strukturu, než mají národní armády současnosti.

Hlavní překážky spolupráce

Hlavní překážky pro národní vlády a důvody pro jejich neochotu spolupracovat s ostatním a jejich snahu zachovat si svoji suverenitu jsou následující:

- Nedostatek důvěry;
- Rozdílná úroveň ambicí jednotlivých členských států;
- Partnerství a (ne) spolupráce členských států NATO a EU;
- Role specializace (by default-vynucená, by design-systematická);
- Zadávání zbrojních zakázek přímo domácím výrobcům – Francie 97%, Německo 92%, Itálie 89% atd. V ČR je to cca 20%

Strategie obranného průmyslu EU – 03/2024

- První na úrovni EU - nová opatření pro konkurenceschopnost a připravenost evropského obranného průmyslu.
- Výzkum, vývoj a zadávání zakázek na obranné vybavení by se v EU měly postupně stát normou. Vypracování strategického plánu pro technologie dronů, s cílem určit klíčové oblasti pro podporu výzkumu a inovací, snížit strategické závislosti a předejít vzniku nových. Poskytování flexibilnějšího a rychlejšího financování inovativním podnikům, zejména startupům, malým a středním podnikům a výzkumným a technologickým organizacím.
- EU-pouze 14% společná výzbroj, 9% na VaV
- Požadavek na min 40% a v roce 2030 celkem 50% společných nákupů
- Požadavek na obchodování 35% zboží na obranu mezi zeměmi EU
- do roku 2030 by členské státy měli získat alespoň 50 % svého rozpočtu na veřejné zakázky v oblasti obrany v rámci EU; do roku 2035 pak 60 %

Scénáře:

**Společná obrana
a bezpečnost**

Mise

**Sdílená bezpečnost
a obrana**

Solidarita

Solidarita
a vzájemná
pomoc
(podpořená
operačně)

Zvýšená
odolnost,
špičkové
operace

Solidarita
(finanční
a operační)

**Spolupráce
na obraně
a bezpečnosti**

Vysoce intenzivní
operace (námořní,
vzdušné, pozemní)

Solidarita *ad hoc*

Řešení krizí,
budování kapacit

Zpravodajství

Systematické
a společné
vyhodnocování
hrozeb
a plánování pro
nepředvídané
události

Systematické
sdílení
zpravodajských
informací

Ad hoc analýzy
ohrožení

Interoperabilní
ozbrojené síly

Stálé složky
mnohonárodní
síly

Síly

Větší integrace
obraných sil

Podpora několika
kritickým
technologickým
oblastem

Kolaborativní
zadávání
zakázek

Evropské programy
k vývoji špičkových
technologií

Společné nákupy
mnohonárodních
schopností

Kritické technologie

Evropská agentura
pro výzkum v oblasti
obran

Společné
financování
a požitování
schopností

Schopnosti

Vojenská pomoc Ukrajině

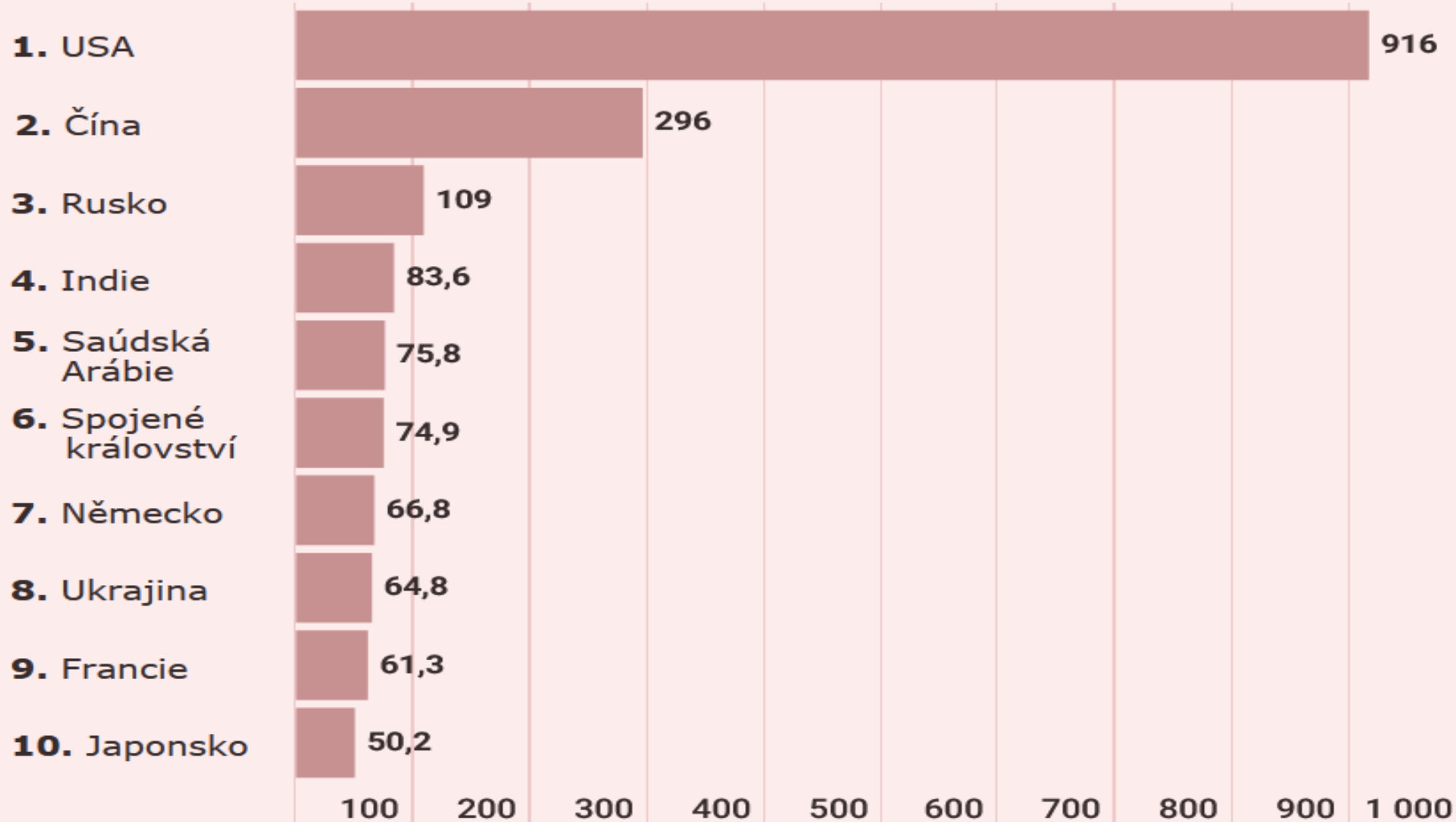
v mld. eur

Zdroj: Kielský institut pro světovou ekonomiku, stav k 15. 1. 2024

Výdaje na armádu v roce 2023

v miliardách dolarů

zdroj: SIPRI

Shrnutí

- Základem pro efektivní rozvoj a sdílení vojenských schopností je dlouhodobé plánování a z něj vycházející střednědobý plán pro každý členský stát;
- Problémem byl nejistý a neustále se měnící zdrojový rámec a nejasnost dlouhodobých záměrů modernizace a výstavby ozbrojených sil;
- Problémem v ČR byla v minulosti pomalost strategických nákupů dle schváleného zadání - efektivní vynakládání zdrojového rámce;
- Hlavní úkol pro členské státy NATO a EU je propojit iniciativy PESCO a také SD s národním plánovacím procesem;
- Role evropské strategie obranného průmyslu
- Budoucnost projektů – ochota je financovat;
- Vojenská pomoc zemí NATO a EU Ukrajině.

Doporučené studijní zdroje

- NATO HQ. Multinational Projects. Brusel, June 2014. [cit. 2024-04-08]. Dostupné z: http://www.nato.int/nato_static_fl2014/assets/pdf/pdf_2014_06/20140602_140602-Media-Backgrounder_Multinational-Projects_en.pdf
- NATO HQ. NATO 2030. United for a new Era. 67 s. [cit. 2024-04-08]. Dostupné z: https://www.nato.int/nato_static_fl2014/assets/pdf/2020/12/pdf/201201-Reflection-Group-Final-Report-Uni.pdf
- EK. Diskusní dokument o budoucnosti Evropské obrany. Brusel, červen 2017. [cit. 2024-04-08]. Dostupné : https://commission.europa.eu/document/download/172d0a7c-161c-450b-b7f6-2d36acd7861f_cs?filename=reflection-paper-defence_cs.pdf
- EU. PESCO (on-line). [cit. 2024-04-08]. Dostupné z: <https://www.pesco.europa.eu/>
- JURČÁK, Vojtech a Radoslav IVANČÍK. Od Spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky k spoločnej armáde Európskej únie? *Vojenské rozhledy*. 2023, 32 (1), 018-034. ISSN 1210-3292 (print), 2336-2995 (on-line). Dostupné z: <https://vojenskerozhledy.cz/kategorie-clanku/bezpecnostni-a-obranna-politika/bezpecnostni-obranna-politika-spolecna-armada>
- Rada EU. Strategický kompas. [cit. 2024-04-08]. 47 s. Dostupné z: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-7371-2022-INIT/cs/pdf>

Univerzita
obraný

Centrum bezpečnostních
a vojenskostrategických studií

cbvss.unob.cz

Děkuji za pozornost Otázky?